ROYAL HASKONING**HASKONING NEDERLAND B.V.**
RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Memo

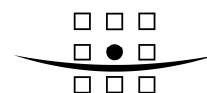
Aan : Gemeente De Wolden, dhr. B. Bonkestoter
Van : D. Mereboer, F. Baarslag
Datum : 4 januari 2011
Kopie : Nederlandse Aardolie Maatschappij, mevr. J. Hadderingh
Onze referentie : 9V9529/M002/DMB/Ensc

Betreft : Nota van Beantwoording inspraak- en overlegreacties voorontwerp bestemmingsplan Luchtscheidingsinstallatie De Wijk-20, gemeente De Wolden

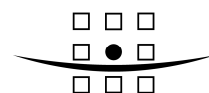
Inspraak

De gemeente De Wolden heeft het voorontwerp bestemmingsplan “Luchtscheidingsinstallatie De Wijk-20” met ingang van 14 oktober tot en met 24 november 2010 voor een ieder ter inzage gelegd. Gedurende de termijn van terinzagelegging bestond er voor iedereen de gelegenheid schriftelijke inspraakreacties (en/of suggesties, op- en/of aanmerkingen) ten aanzien van het voorontwerp bij het college in te dienen.

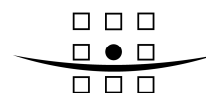
Voor 24 november 2010 zijn in totaal vier inspraakreacties ontvangen. De inspraakreacties zijn samengevat en beantwoord. De inspraakreacties hebben niet geleid tot aanpassingen in de bestemmingsplannen.

Inspiraakreactie 1	
<i>Samenvatting inspraakreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
Inspreker geeft aan vanuit het woongedeelte van de woning aan de Oshaarseweg 43 direct zicht te hebben op de geplande plaats voor de luchtscheidingsinstallatie. Vanwege het onvoldoende aanwezig zijn van bestaande natuurlijke begroeiing op de zichtplaats kan er geen sprake van zijn dat het object in het huidige landschap past.	De bestaande locatie De Wijk-20 is met uitzondering van de zuidzijde aan alle kanten voorzien van een volgroeide boomsingel. De luchtscheidingsinstallatie zal ten zuiden van de bestaande locatie gesitueerd worden. Het zal daarom nodig zijn de bestaande beplanting op een aantal punten aan te vullen zodat de zichtbaarheid van de luchtscheidingsinstallatie vanaf de zijde van de Oshaarseweg gereduceerd wordt. Het huidige landschap kenmerkt zich als coulissenlandschap. De begroeiing zal waar nodig in dezelfde stijl versterkt worden. Hierbij zal mogelijk een landschapsarchitect worden betrokken.
Locatiekeuze De Wijk-20 kijkt af ten opzichte van bestaande luchtscheidingsinstallatielocaties in Kootstertille en Zuidbroek.	Voor de inpassing van de luchtscheidingsinstallatie in het projectgebied is door de NAM intern een uitgebreide afweging gemaakt ten aanzien van de locatiekeuze. Hierbij is ook gekeken naar terreinen gelegen buiten het projectgebied. Vanwege de afstand zijn deze opties onrendabel ten aanzien van energie- en kosten-efficiëntie en daardoor afgevalen.
Door het plaatsen van een luchtscheidingsinstallatie op locatie De Wijk-20 ontstaat een sterke toename van geluidshinder op de nabijgelegen woningen. Er is geen feitelijke informatie voor wat betreft de geluidproductie beschikbaar met betrekking tot de te plaatsen luchtscheidingsinstallatie.	Voor het project Aardgas⁺ is een geluidsonderzoek uitgevoerd 'Geluidsprognose ten behoeve van Aardgas+ "De Wijk" project (Noordelijk Akoestisch Adviesbureau BV, Assen, 9 september 2010). Dit onderzoek hoort bij het bestemmingsplan. In een landelijke omgeving wordt een etmaalwaarde van 40 dB(A)* als richtwaarde gehanteerd. Omdat het detailontwerp van de luchtscheidingsinstallatie ten tijde van het opstarten van de procedures nog niet bekend was zijn voor de berekening van de geluidscontouren acht scenario's uitgewerkt. Uit deze scenario's is de meest conservatieve gekozen. Uit de prognose blijkt dat de etmaalwaarde voor de woningen aan de Oshaarseweg maximaal 48 dB(A) bedraagt (bijlage 6, blad 18 geluidsonderzoek). De richtwaarde van 40 dB(A)* ter plaatse van woonbebouwing met de gebiedstypering 'landelijke omgeving' wordt daarmee overschreden. De grenswaarden van 50 dB(A)** wordt echter niet overschreden. Hiermee wordt voldaan aan de landelijke wetgeving en daarmee wordt de geluidsbelasting acceptabel geacht. Tijdens het nadere ontwerp van de LSI zal NAM door toepassing van het ALARA-principe (As Low As Reasonably Achievable/Best Beschikbare Techniek (BBT) er naar streven dat de richtwaarde van 40

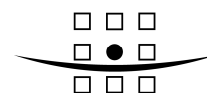

	dB(A)* op de gevels van de dichtstbijgelegen woning niet overschreden wordt. <i>* het geluidsniveau van 40 dB(A) komt overeen met het geluid in een huiskamer, slaapkamer, rustig kantoor, rustige woonbuurt, vogels bij zonsopkomst, zacht geroezemoes in een klas</i> <i>** het geluidsniveau van 50 dB(A) komt overeen met het geluid van licht autoverkeer op 30 meter afstand, eigen kantoorkamer, regen, koelkast, in het bos</i>
Uit de documentatie blijkt dat binnen Nederland zeer beperkte ervaring is met luchtscheidingsinstallatie installaties.	Het produceren van stikstof door middel van luchtscheidingsinstallaties wordt wereldwijd al langere tijd toegepast. In Nederland zijn diverse luchtscheidingsinstallaties in gebruik. Stikstof wordt in de mijnbouwindustrie (oliewinning) al vele jaren toegepast en is daarmee een bekende stof. Binnen het Aardgas+ project zal stikstof worden ingezet als mijnbouwhulpstof bij de gaswinning. De ervaringen met stikstof en luchtscheidingsinstallaties zijn daarmee ruim voorhanden.
De luchtscheidingsinstallatie heeft een indirect negatief effect op de woning die door de gemeente is gekenmerkt als 'karakteristiek'. Door aantasting van het uitzicht en geluidsoverlast is er een negatieve invloed op de marktwaarde van de omliggende woningen.	Binnen vijf jaar nadat het betreffende bestemmingsplan onherroepelijk is geworden, kan een verzoek om tegemoetkoming in schade worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders. Indien een onafhankelijke planschadecommissie heeft geoordeeld dat sprake is van schade, wordt deze gecompenseerd. De gemeente De Wolden heeft met de NAM een planschadeverhaalovereenkomst afgesloten zodat eventuele planschadevergoedingen voortkomend uit de wijziging van het bestemmingsplan geheel voor rekening komen van de NAM.
In de MER wordt aangegeven dat vanuit geluidsperspectief locatie De Wijk-15 gunstiger is dan locatie De Wijk-20, omdat locatie De Wijk-15 zodanig dicht bij de A28 ligt dat deze binnen de geluidscontour van deze snelweg ligt, waar een ruimere norm geldt ten aanzien van geluid.	Gestelde reacties hebben betrekking op diverse effecten welke in de milieueffectenprocedure uitgebreid aan bod zijn geweest. De afwegingen in de milieueffectenprocedure zijn gemaakt op basis van milieufactoren als natuur, water, bodem, lucht etcetera in relatie tot de voorgenomen activiteiten en de omgeving. Hieruit blijkt dat de voordelen van De Wijk-20 ten opzichte van De Wijk-15 gelegen zijn in: - Eén pijpleiding benodigd in plaats van twee. Dit leidt tot minder bodemvergraving, minder bemaling, minder afvalstoffen en minder verkeersbewegingen tijdens de aanlegfase. - Aanleg van elektrische infrastructuur wordt geminimaliseerd. Ook dit leidt tot minder bodemvergraving, minder bemaling, minder afvalstoffen en minder verkeersbewegingen
Vanuit de dichtstbijzijnde woning is er geen direct zicht op de te realiseren luchtscheidingsinstallatie op locatie De Wijk-15.	
Nabij De Wijk-15 ligt slechts een woning, bij De Wijk-20 meerdere.	
Locatie De Wijk-15 bevindt zich niet in een toekomstig waterbergingsgebied. Dit is wel het geval voor locatie De Wijk-20.	
Inspreker doet een dringend beroep op de gemeente om met de NAM overeen te komen dat de geplande	

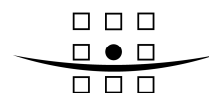

ROYAL HASKONING

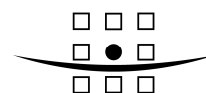
luchtscheidingsinstallatie wordt geplaatst op locatie De Wijk-15.	tijdens de aanlegfase. - Tijdens de operationele fase leidt het kortere leidingtrace tot minder drukval; waardoor energie wordt bespaard en geen materiële aanpassingen aan de leiding nodig zijn. - Betere landschappelijke inpassing, omdat de locatie De Wijk-20 reeds afgeschermd is met een hoge boomsingel aan de noord, oost- en de westzijde, richting de aanwezige bebouwing aan de Oshaarseweg. Nabij De Wijk-15 zal de luchtscheidingsinstallatie in het open landschap geplaatst worden waardoor de woningen die op grotere afstand van de locatie gelegen zijn zicht op de locatie zullen hebben (met name vanaf het noorden, westen en zuiden ten opzichte van de locatie). De overlap ten aanzien van de toekomstige waterberging gepland nabij De Wijk-20 maakt onderdeel uit van het overleg met het waterschap. In het kader van het (voor)overleg van de voorontwerpbestemmingsplannen heeft het waterschap Reest en Wieden overigens een positief advies uitgebracht over de plannen.
De gemeente De Wolden ziet geen aanleiding het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen naar aanleiding van de inspraakreactie	

Inspiraakreactie 2	
<i>Samenvatting inspraakreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
Inspreker geeft aan vanuit het woongedeelte van de woning aan de Oshaarseweg 47 direct zicht te hebben op de geplande plaats voor de luchtscheidingsinstallatie. Vanwege het onvoldoende aanwezig zijn van bestaande natuurlijke begroeiing op de zichtplaats kan er geen sprake van zijn dat het object in het huidige landschap past.	De bestaande locatie De Wijk-20 is met uitzondering van de zuidzijde aan alle kanten voorzien van een volgroeide boomsingel. De LSI zal ten zuiden van de bestaande locatie gesitueerd worden. Het zal daarom nodig zijn de bestaande beplanting op een aantal punten aan te vullen zodat de zichtbaarheid van de luchtscheidingsinstallatie vanaf de zijde van de Oshaarseweg gereduceerd wordt. Het huidige landschap kenmerkt zich als coulissenlandschap. De begroeiing zal waar nodig in dezelfde stijl versterkt worden.
Locatiekeuze De Wijk-20 wijkt af ten opzichte van bestaande luchtscheidingsinstallatielocaties in Kootstertille en Zuidbroek.	Voor de inpassing van de luchtscheidingsinstallatie in het projectgebied is door de NAM intern een uitgebreide afweging gemaakt ten aanzien van de locatiekeuze. Hierbij is ook gekeken naar industrieterreinen gelegen buiten het projectgebied. Vanwege de afstand zijn deze opties onrendabel ten aanzien van energie- en kosten-efficiëntie en daardoor afgevalen.
Door het plaatsen van een luchtscheidingsinstallatie op locatie De Wijk-20 ontstaat een sterke toename van geluidshinder op de nabijgelegen woningen. Er is geen feitelijke informatie voor wat betreft de geluidproductie beschikbaar met betrekking tot de te plaatsen luchtscheidingsinstallatie.	Voor het project Aardgas⁺ is een geluidsonderzoek uitgevoerd 'Geluidsprognose ten behoeve van Aardgas+ "De Wijk" project (Noordelijk Akoestisch Adviesbureau BV, Assen, 9 september 2010). Dit onderzoek hoort bij het bestemmingsplan. In een landelijke omgeving wordt een etmaalwaarde van 40 dB(A) als richtwaarde gehanteerd. Omdat het detailontwerp van de luchtscheidingsinstallatie ten tijde van het opstarten van de procedures nog niet bekend was zijn voor de berekening van de geluidscontouren acht scenario's uitgewerkt. Uit deze scenario's is de meest conservatieve gekozen. Uit de prognose blijkt dat de etmaalwaarde voor de woningen aan de Oshaarseweg maximaal 48 dB(A) bedraagt (bijlage 6, blad 18 geluidsonderzoek). De richtwaarde van 40 dB(A)* ter plaatse van woonbebouwing met de gebiedstypering 'landelijke omgeving' wordt daarmee overschreden. De grenswaarden van 50 dB(A)** wordt echter niet overschreden. Hiermee wordt voldaan aan de landelijke wetgeving en daarmee wordt de geluidsbelasting acceptabel geacht. Tijdens het nadere ontwerp van de LSI zal NAM door toepassing van het ALARA-principe (As Low As Reasonably Achievable/Best Beschikbare Techniek (BBT) er naar streven dat de richtwaarde van 40

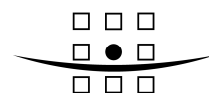

	dB(A)* op de gevels van de dichtstbijgelegen woning niet overschreden wordt. <i>* het geluidsniveau van 40 dB(A) komt overeen met het geluid in een huiskamer, slaapkamer, rustig kantoor, rustige woonbuurt, vogels bij zonsopkomst, zacht geroezemoes in een klas</i> <i>** het geluidsniveau van 50 dB(A) komt overeen met het geluid van licht autoverkeer op 30 meter afstand, eigen kantoorkamer, regen, koelkast, in het bos</i>
Uit de documentatie blijkt dat binnen Nederland zeer beperkte ervaring is met luchtscheidingsinstallatie installaties.	Het produceren van stikstof door middel van luchtscheidingsinstallaties wordt wereldwijd al langere tijd toegepast. In Nederland zijn diverse luchtscheidingsinstallaties in gebruik. Stikstof wordt in de mijnbouwindustrie (oliewinning) al vele jaren toegepast en is daarmee een bekende stof. Binnen het Aardgas+ project zal stikstof worden ingezet als mijnbouwhulpstof bij de gaswinning. De ervaringen met stikstof en luchtscheidingsinstallaties zijn daarmee ruim voorhanden.
De luchtscheidingsinstallatie heeft een indirect negatief effect op de woning die door de gemeente is gekenmerkt als 'karakteristiek'. Door aantasting van het uitzicht en geluidsoverlast is er een negatieve invloed op de marktwaarde van de omliggende woningen.	Binnen vijf jaar nadat het betreffende bestemmingsplan onherroepelijk is geworden, kan een verzoek om tegemoetkoming in schade worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders. Indien een onafhankelijke planschadecommissie heeft geoordeeld dat sprake is van schade, wordt deze gecompenseerd. De gemeente De Wolden heeft met de NAM een planschadeverhaalovereenkomst afgesloten zodat eventuele planschadevergoedingen voortkomend uit de wijziging van het bestemmingsplan geheel voor rekening komen van de NAM.
In de MER wordt aangegeven dat vanuit geluidsperspectief locatie De Wijk-15 gunstiger is dan locatie De Wijk-20, omdat locatie De Wijk-15 zodanig dicht bij de A28 ligt dat deze binnen de geluidscontour van deze snelweg ligt, waar een ruimere norm geldt ten aanzien van geluid.	Gestelde reacties hebben betrekking op diverse effecten welke in de milieueffectenprocedure uitgebreid aan bod zijn geweest. De afwegingen in de milieueffectenprocedure zijn gemaakt op basis van milieufactoren als natuur, water, bodem, lucht etcetera in relatie tot de voorgenomen activiteiten en de omgeving. Hieruit blijkt dat de voordelen van De Wijk-20 ten opzichte van De Wijk-15 gelegen zijn in: - Eén pijpleiding benodigd in plaats van twee. Dit leidt tot minder bodemvergraving, minder bemaling, minder afvalstoffen en minder verkeersbewegingen tijdens de aanlegfase. - Aanleg van elektrische infrastructuur wordt geminimaliseerd. Ook dit leidt tot minder bodemvergraving, minder bemaling, minder afvalstoffen en minder verkeersbewegingen
Vanuit de dichtstbijzijnde woning is er geen direct zicht op de te realiseren luchtscheidingsinstallatie op locatie De Wijk-15.	
Nabij De Wijk-15 ligt slechts een woning, bij De Wijk-20 meerdere.	
Locatie De Wijk-15 bevindt zich niet in een toekomstig waterbergingsgebied. Dit is wel het geval voor locatie De Wijk-20.	
Inspreker doet een dringend beroep op de gemeente om met de NAM overeen te komen dat de geplande	

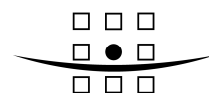

ROYAL HASKONING

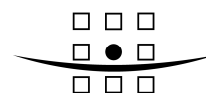
luchtscheidingsinstallatie wordt geplaatst op locatie De Wijk-15.	tijdens de aanlegfase. - Tijdens de operationele fase leidt het kortere leidingtrace tot minder drukval; waardoor energie wordt bespaard en geen materiële aanpassingen aan de leiding nodig zijn. - Betere landschappelijke inpassing, omdat de locatie De Wijk-20 reeds afgeschermd is met een hoge boomsingel aan de noord-, oost- en de westzijde, richting de aanwezige bebouwing aan de Oshaarseweg. Nabij De Wijk-15 zal de luchtscheidingsinstallatie in het open landschap geplaatst worden waardoor de woningen die op grotere afstand van de locatie gelegen zijn zicht op de locatie zullen hebben (met name vanaf het noorden, westen en zuiden ten opzichte van de locatie). De overlap ten aanzien van de toekomstige waterberging gepland nabij De Wijk-20 maakt onderdeel uit van het overleg met het waterschap. In het kader van het (voor)overleg van de voorontwerpbestemmingsplannen heeft het waterschap Reest en Wieden overigens een positief advies uitgebracht over de plannen.
De gemeente De Wolden ziet geen aanleiding het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen naar aanleiding van de inspraakreactie	

Inspiraakreactie 3	
<i>Samenvatting inspraakreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
De geluidswaarde gaat toenemen tot boven de richtwaarde van 40 dB(A) voor dichtstbijzijnde woningen, dit betreft 14 gezinnen. Men gaat hierbij uit van de te verwachten geluidswaarden ten aanzien de geluidsniveau's van de luchtscheidingsinstallaties.	Voor het project Aardgas⁺ is een geluidsonderzoek uitgevoerd 'Geluidsprognose ten behoeve van Aardgas+ "De Wijk" project, Noordelijk Akoestisch Adviesbureau BV, Assen, 9 september 2010'. Dit onderzoek hoort bij het bestemmingsplan. In een landelijke omgeving wordt een etmaalwaarde van 40 dB(A)* als richtwaarde gehanteerd. Omdat het detail ontwerp ten tijde van het opstarten van de procedures nog niet bekend was zijn voor de berekening van de geluidscontouren acht scenario's uitgewerkt. Uit deze scenario's is de meest conservatieve gekozen. Uit de prognose blijkt dat de etmaalwaarde voor de woningen aan de Oshaarseweg maximaal 48 dB(A) bedraagt (bijlage 6, blad 18 geluidsonderzoek). De richtwaarde van 40 dB(A)* ter plaatse van woonbebouwing met de gebiedstypering 'landelijke omgeving' wordt daarmee overschreden. De grenswaarde van 50 dB(A)** wordt echter niet overschreden. Hiermee wordt voldaan aan de landelijke wetgeving en daarmee wordt de geluidsbelasting acceptabel geacht. Tijdens het nadere ontwerp van de LSI streeft NAM er naar door toepassing van het ALARA/Best Beschikbare Techniek (BBT) dat de richtwaarde van 40 dB(A)* op de gevels van de dichtstbijgelegen woningen niet overschreden wordt. <i>* het geluidsniveau van 40 dB(A) komt overeen met het geluid in een huiskamer, slaapkamer, rustig kantoor, rustige woonbuurt, vogels bij zonsopkomst, zacht geroezemoes in een klas</i> <i>** het geluidsniveau van 50 dB(A) komt overeen met het geluid van licht autoverkeer op 30 meter afstand, eigen kantorkamer, regen, koelkast, in het bos</i>
Vrachtwagenbewegingen tijdens de aanleg van de locatie zorgen voor onveilige situatie voor met name fietsers.	In de aanlegfase vinden de werkzaamheden voor het totale project verspreid in het plangebied plaats in een periode van circa 2 jaar. De aanleg periode van de LSI zal circa 9 maanden duren. Gedurende de aanlegfase vinden gemiddeld per dag circa 15-20 vrachtwagenbewegingen plaats, met een maximum van circa 40 bewegingen per dag. Om de verkeersbewegingen in goede banen te leiden en om ongewenste en gevaarlijke situaties zoveel mogelijk te vermijden, is in het kader van het MER

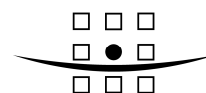

	een transportplan opgesteld. Uitgangspunten van het transportplan zijn dat alleen wegen worden gebruikt die berekend zijn op de toename van verkeer, en dat de bebouwde kom zoveel mogelijk wordt vermeden. In overleg tussen de gemeente en NAM kan naar aanleiding van mogelijk nieuwe inzichten het transportplan worden verbeterd.
Bij plaatsing van de luchtscheidingsinstallatie op locatie De Wijk-20 wordt het karakteristieke landschap aangetast. Ondanks aanvullende maatregelen zal het niet lukken de luchtscheidingsinstallatie aan het oog te onttrekken.	De bestaande locatie De Wijk-20 is met uitzondering van de zuidzijde aan alle kanten voorzien van een volgroeide boomsingel. De luchtscheidingsinstallatie zal ten zuiden van de bestaande locatie gesitueerd worden. Het zal daarom nodig zijn de bestaande beplanting op een aantal punten aan te vullen zodat de zichtbaarheid van de luchtscheidingsinstallatie vanaf de zijde van de Oshaarseweg gereduceerd wordt. Het huidige landschap kenmerkt zich als coulissenlandschap. De begroeiing zal waar nodig in dezelfde stijl versterkt worden. Hierbij zal mogelijk een landschapsarchitect worden betrokken.
Nabij De Wijk-15 ligt slechts een woning, bij De Wijk-20 meerdere.	Gestelde reacties hebben betrekking op diverse effecten welke in de milieueffectenprocedure uitgebreid aan bod zijn geweest. De afwegingen in de milieueffectenprocedure zijn gemaakt op basis van milieufactoren als natuur, water, bodem, lucht etcetera in relatie tot de voorgenomen activiteiten en de omgeving. Hieruit blijkt dat de voordelen van De Wijk-20 ten opzichte van De Wijk-15 gelegen zijn in: - Eén pijpleiding benodigd in plaats van twee. Dit leidt tot minder bodemvergraving, minder bemaling, minder afvalstoffen en minder verkeersbewegingen tijdens de aanlegfase. - Aanleg van elektrische infrastructuur wordt geminimaliseerd. Ook dit leidt tot minder bodemvergraving, minder bemaling, minder afvalstoffen en minder verkeersbewegingen tijdens de aanlegfase. - Tijdens de operationele fase leidt het kortere leidingtrace tot minder drukval; waardoor energie wordt bespaard en geen materiële aanpassingen aan de leiding nodig zijn. - Betere landschappelijke inpassing, omdat de locatie De Wijk-20 reeds afgeschermd is met een hoge boomsingel aan de noord-, oost- en de westzijde, richting de aanwezige bebouwing aan de Oshaarseweg. Nabij De Wijk-15 zal de luchtscheidingsinstallatie in het open landschap geplaatst worden waardoor de
In de MER zijn varianten afgewogen en is men tot de voorkeursvariant De Wijk-20 gekomen. De varianten liggen wat betreft de onderzochte milieufactoren niet ver uit elkaar en daarom is een afweging van de varianten gemaakt op basis niet-milieufactoren.	
Inspreker maakt bezwaar tegen de afweging van varianten zoals die in de MER en door de gemeente De Wolden is gemaakt: - er is onvoldoende rekening gehouden met de omwonenden in de MER. De milieueffecten zijn gewaardeerd zonder rekening te houden met omwonenden; - de besluitvormers leggen de resultaten van de MER te snel naast zich neer. Bij de afweging van varianten is onvoldoende rekening gehouden met effecten die ontstaan in de aanlegfase en de operationele fase	
Inspreker vraagt de gemeente De Wolden en de NAM om de locaties (De Wijk-20 en De Wijk-15) te heroverwegen.	

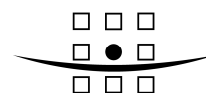

ROYAL HASKONING

	woningen die op grotere afstand van de locatie gelegen zijn zicht op de locatie zullen hebben (met name vanaf het noorden, westen en zuiden ten opzichte van de locatie).
De gemeente De Wolden ziet geen aanleiding het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen naar aanleiding van de inspraakreactie	

Inspraakreactie 4	
<i>Samenvatting inspraakreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
Het is waarschijnlijk dat hier niet injectie met N ₂ de hoeveelheid te winnen aardgas verhoogt, maar dat het gaat om opvoering van de druk.	Vanwege de drukafname in de gashoudende reservoirs komt het gas steeds moeilijker uit de winningsput en zal de put uiteindelijk helemaal niet meer produceren. Door middel van N ₂ injectie wordt de druk in het veld op ongeveer het huidige niveau gehouden waardoor de aardgasproductie voor een aanzienlijk langere tijd kan worden voortgezet.
De provincie en de NAM kunnen de voorkeur geven aan extra gaswinning vanaf nu, boven CO ₂ - opslag later in dezelfde formaties.	Het Rijksbeleid is erop gericht olie- en gasvoorkomens in de Nederlandse bodem op te sporen en in productie te brengen. In totaal wordt er aardgas gewonnen uit circa 175 gasvelden. Het De Wijk gasveld is een van deze velden. Het verlengen van de levensduur van bestaande gasvelden zoals het De Wijk veld, past in dit beleid. Verder is het Rijksbeleid erop gericht om de Nederlandse bodemschatten optimaal te benutten en het aardgas uit kleinere gasvelden te winnen. Dit uiteindelijk met als doel het Groningen gasveld zo lang mogelijk te sparen wegens de unieke eigenschappen van dit veld (balans functie). Het extra produceren van het aardgas dat onder normale omstandigheden zou achter blijven in het reservoir levert een belangrijke bijdrage aan de gasvoorraden te winnen uit kleine velden.
Bij het Aardgas+ project is het van belang om – ook ter bestrijding van een calamiteit – adequate veiligheidsvoorzieningen te treffen.	Binnen het Aardgas+ project worden net als bij andere NAM activiteiten voorzieningen getroffen om de veiligheid te garanderen. De voorzieningen bestaan onder andere uit de diepte ligging van de leiding tot technische voorzieningen op de installaties. De installatie zal worden ingericht en worden onderhouden conform de daarvoor geldende mijnbouw- en milieuvoorschriften. De installaties zullen voorzien worden van een beveiligingssysteem dat de installatie naar een veilige situatie brengt in geval van een calamiteit. Dit beveiligingssysteem is op afstand bedienbaar. Alle NAM activiteiten worden uitgevoerd binnen de geldende Nederlandse wet- en regelgeving. Staatstoezicht op de mijnen is hiervoor de toezichthouder.
Overwogen kan worden een deel van de gewonnen aardgas te gebruiken met de afgescheiden zuurstof voor elektriciteitswinning op de locatie.	Binnen het project is weloverwogen gekozen voor de voortzetting van gaswinning uit het De Wijk gasveld op de huidige manier (i.e. afvoer via het bestaande gaswinnings- en behandelingssysteem). Hiervoor is gekozen omdat vanwege de extra investeringen om lokaal electriciteit te maken (o.a. gasturbine/ gasmotor, additionele infrastructuur voor gasaanvoer

ROYAL HASKONING

	naar de luchtscheidingsinstallatie en additionele verwarming van het gas), de benodigde extra materialen en de additionele impact op de omgeving qua geluid, grondgebruik en lokale CO₂ emissies deze optie niet voldoende haalbaar is. Zeker in vergelijking met het huidige voorkeursalternatief waarbij gebruik gemaakt wordt van de bestaande infrastructuur. De stroom die wordt afgescheiden van de stikstof bestaat niet uit puur zuurstof, maar is het met zuurstof verrijkte lucht. De levering van gas op de huidige manier zorgt ervoor dat hiermee elders centraal energie kan worden opgewekt. De te leveren electriciteit om de luchtscheidingsinstallatie te kunnen opereren zal elders centraal worden opgewekt.
De gemeente De Wolden ziet geen aanleiding het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen naar aanleiding van de inspraakreactie	

Overleg

Overeenkomstig artikel 3.1.1. van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is het voorontwerp bestemmingsplan naar de volgende instanties voor vooroverleg gestuurd:

1. Waterschap Reest en Wieden;
2. Ministerie van Vrom;
3. Ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie;
4. Provincie Drenthe.

Alle bovenstaande instanties hebben gereageerd en hebben advies uitgebracht.

Naar aanleiding van de reactie van het Waterschap Reest en Wieden zal ten aanzien van bodemdaling een tekstuele aanpassing worden doorgevoerd in het bestemmingsplan.

Overlegreactie 1 (Waterschap Reest en Wieden)	
<i>Samenvatting overlegreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
In het bestemmingsplan is op pagina 22 tekst opgenomen over bodemdaling van circa 10 cm. Deze frase is niet geheel in overeenstemming met de conclusie die is opgenomen in paragraaf 3.10 afkomstig uit deelrapport 2 pagina 66 van de MER.	Met de huidige gaswinning tot 2019 zal de maximale bodemdaling naar verwachting circa 10 centimeter bedragen. Met een onzekerheid in de prognose van 20% leidt dit tot een maximale bodemdaling van circa 12 centimeter. In de huidige situatie is de verwachte 10 cm in 2010 bijna bereikt, dit vanwege het feit dat de voorkomens voor 92% geproduceerd zijn. De additionele maximale bodemdaling die voorzien wordt ten gevolge van de verlengde gaswinning is circa 10 cm, met eveneens een onzekerheid van 2 cm leidt dit additioneel tot een maximale bodemdaling van 12 cm. Inclusief de onzekerheid per situatie zal de huidige winning plus de verlengde gaswinning (Aardgas+) tot een maximale bodemdaling van in totaal 24 centimeter leiden. De conclusie ten aanzien van bodemdaling zoals opgenomen in deelrapport 2 van de MER zal correct worden overgenomen in de bestemmingsplantekst. Het bestemmingsplan zal op dit punt worden aangepast.
Tussen het waterschap Reest en Wieden en de NAM zijn blijkens de tekst uit deelrapport 2 van het MER afspraken gemaakt over de verdere procedure. Gezien de gevolgde stappen wordt er vanuit het waterschap Reest en Wieden een positief wateradvies gegeven.	De reactie is ter kennisgeving aangenomen.
Naar aanleiding van de overlegreactie van het Waterschap Reest en Wieden zal de tekst inzake bodemdaling worden aangepast zodat deze gelijk is aan de conclusie ten aanzien van bodemdaling in de MER.	

Overlegreactie 2 (Ministerie van VROM, Inspectie regio Noord)	
<i>Samenvatting overlegreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
Het voorontwerp bestemmingsplan geeft de betrokken rijksdiensten geen aanleiding tot het maken van opmerkingen, gelet op de nationale belangen in de Realisatieparagraaf Nationaal Ruimtelijk Beleid.	De reactie is ter kennisgeving aangenomen.
Er is geen aanleiding het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen naar aanleiding van de overlegreactie	

Overlegreactie 3 (Ministerie Economische Zaken, Landbouw & Innovatie, programma Noord)	
<i>Samenvatting overlegreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
Het ministerie kan instemmen met de inhoud van het voorontwerp bestemmingsplan.	De reactie is ter kennisgeving aangenomen.
Er is geen aanleiding het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen naar aanleiding van de overlegreactie	

Overlegreactie 4 (Provincie Drenthe)	
<i>Samenvatting overlegreactie</i>	<i>Beantwoording</i>
Met betrekking tot het voorontwerp bestemmingsplan mag er vanuit worden gegaan dat Gedeputeerde Staten geen reden zullen zien om vanuit provinciaal belang in te grijpen in de verdere procedure. Het bestemmingsplan is in lijn met het provinciale doel voor duurzame energievoorziening en gebruik van de ondergrond.	De reactie is ter kennisgeving aangenomen.
Er is geen aanleiding het voorontwerp bestemmingsplan aan te passen naar aanleiding van de overlegreactie	